

Sanch Nova

REVISTA CATALANA MONTANYENCA

SANTORAL.

Avuy 29 Juliol.—Stes. Beatriu mr. y Marta vgs.

Dill. 30.—Sts. Abdón y Senén mrs. y Santa Donatila vg. y mr.

Dim. 31.—S. Ignasi de Loyola fr. de la Companyia de Jesús.

Dimec. 1 Agost.—S. Pere *Ad-vincola*, Santas Fé, Esperansa y Caritat vgs.

Dij. 2.—Ntra. Sra. dels Angels, S. Alfonso Maria de Ligori b. y dr. y S. Esteve p. y mr.

Div. 3.—La Invenció del cos de S. Esteve proto-mártir.

Dis. 4.—S. Domingo de Guzmán cf. y fr. y S. Aristarch b.

QUARANTA HORES.—Continuan en la iglesia Parroquial.—La exposició de S. D. M. comensa á las set.

MERCAT'D' OLOT.

Preus en la Plassa del dilluns últim.

MIDA DE 80 LITROS.

Blat.	16'00	Ptas.
Mastay.	15'00	«
Blat de moro	14'00	«
Fajol.	13'50	«
Mill.	14'00	«
Panis.	14'00	«
Mongetes.	24'00	«
Fabes.	15'00	«
Besses.	14'00	«
Llubins.	09'00	«
Patates (carga).	08'00	«
Ous (dotzena).	01'00	«

Núm. 5.

Obras de Santa Maria de Ripoll

- Reseña Histórica**, por D. José Pellicer.—Preu, 3 pessetes.
Corona poética, en onze llengües diverses.—2 pessetes.
Nova consagració de Santa Maria, ab sumari interessantíssim.—1 pta.
Reseña histórica, Por D. J. Masferrer, Pbro.—75 céntims.
Informe sobre las obras, por Elías Rogent.—2 pessetes.
Album, gran, ab 24 vistes.—4 pessetes.
Album, petit, ab 12 » —1 »
Hermoses Oleografies, en colors, de 1 m. y 10 m./m.—6 pessetes.
Oleografies, petites, de Santa Maria.—6 pessetes el 100.
Fotografies, soltes de totes classes.—A 50 céntims una.
-

Per les demendes dirigirse á **D. Joseph Wilson, Pbro. en Ripoll.**

NOTA.—El producte dels objectes venuts servirà pera acabar les obres de la Basilica.

AYGUES DE LAS FONTS DE LES ENCONTRADES

Se portan á domicili dos vegadas al dia

Els encarrechs se reben en lo **Forn y Fleca Montanyenca**

PLASSA CAMPDENMAS

PERA SUSCRIPCIONS Y ANUNCIS

dirigirse á la

Imp. de Narcís Planaderall, Sant Esteve 29.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Un any. ... .. 5'00 Pessetes.

Semestre... .. 2'50 «

Pago adelantat.

UNA REFORMA REGIONALISTA

Llegim en el *Diari de Catalunya*:

«Copiém de la part expositiva del real decret de 20 de Juliol del any corrent, les següents paraules:

«El estudio de la lengua y literatura latinas se completará con el de las lenguas y literatura neo-latinas especialmente la portuguesa, la catalana, la provenzal y la francesa, con cuya comparación tanto se ilustra el idioma de Calderón y la literatura de Cervantes.»

Aquesta declaració, ab tot y la cursileria de la fórmula final, es notabilíssima, porque per ella s'ensenyarà per primera vegada á Espanya y oficialment el nostre idioma... fins ara no més *dialecto*, pels baladrers que interrompien als diputats de Catalunya quan les últimes sessions de Corts.»

No som pás nosaltres dels desmenjats que fan escarafalls de tot lo que no sigui *cassa major*. També ens plahuen les petites conquestes majorment quan signifiquen una decantada

petita ó grossa, ó per lo menos una concessió á la corrent de nostres idees que poch á poch va imposantse.

Ens plauria anch que no fos més que per la clatellada que dona á aquella colla de diputats y senadors *del montón* que 'n-les passades discussions de les cambres, quant sentien la paraula *idioma* aplicada al català, no's descuydavan may de repetir estúpidament ab veu d' anech *dialecto!* *dialecto!* y tan ens plau que si la nostra veu arribés tan amunt fins ens permeteriam, felicitar al senyor ministre; mes porque no se 'ns cregui tampoch del gremi de'ls ignocents ens permetrem fer algunes observacions ja que no volém donar á la cosa mes importancia de la que té.

Estém convenuts de que la concessió es imposada per les circumstancies com si diguessim una especie de satisfacció donada á las aspiracions del regionalisme que avansa, *en lo que ellas tienen de justo* segons la frase de conveniencia inventada allá dalt, però també creyém que es donada sense fé y sobre tot sense sinceritat. Tothom sab el valor que tenen á Espanya les reformes d'ensenyansa: totes duran lo que

dura'l ministre que les ha implantades y sobre tot, llevat de les que tenen caràcter dispositiu desde'l punt de vista oficinesch de les demés no n'hi ha cap ab prou forsa pera reformar res d'importancia.

Lo que succehirá ab la nova disposició es previst. Cap ó poquissims cate-dràtics la creuran de prou durada ni la pendran prou en serio pera molestar-se á estudiar lo que se 'ls obliga á ensenyar y es de suposar que poch's d'ells la sabrán. La disposició donchs será lletra morta.

Aixó millor que nosaltres ho saben els ministres y ab aixó haurán contat. En Silvela que totes se les pensa y que sembla tingui dels seus governats la mateixa opinió que d'ell tenia en Cánovas, haurá dit fregantse les mans; vet aquí una disposició que no trenca cap os y que vindrá d'alló més be pera tapar la boca als *cuatro gatos* que m'acaban de tenir marejat.

Sia com vulga, el cas present te una significació de verdadera importancia que no cal perdre de vista. No ha pas arriuat encara l'hora de les concessions franques y honrades ni la veyém pas encara de lluny, en veritat sia dit; encare han de passár aquí coses mes grosses, encara s'han d'extirpar molts poltrps y encare nosaltres eus hem de fer mes homes. Aquestes concessions y altres qu' en vindrán pel mateix estil cal considerarles y agrair-les pero tenint ben en compte que s'assemblan á n'aquelles estratagemes de que's val el perseguit que deixa caure alguns objetes pera distraure l'atenció y guanyar ventatja al seu perseguidor.

Peró ab tot y aixó es disposició que farà rabiari á algú y contribuirá á que certs elements vagin acostumant ses orelles á certes armonies que 'ls caldrá sentir.

LA MORT DEL CAPTAYRE

A mon estimat amic Agustí Coromina

I

¡Quina nit més tétrica!

La tramontana ab sos terribles bufets semblava qu'ho tingués d'arrasar tot.

Son bram de fera, del desert se notava molt més en una boscuria feréstega quals innombrables plantes sostenian una lluyta elles ab elles empees pel vent!, molt més renyida que la de dos grans exércits quan se embesteixen.

En aquesta mateixa boscuria hi transitava un home esma perdut, vellerós, duguent un cistell sota 'l brás y una manta al muscle per cubrir part dels esparrechs que tenia en son miserable vestit.

Gran sacrifici representaba cada pas que feya per sortir d'allí y encar no ho lograva sense una protesta de la munió de faigs que bramavan pahorosament; semblava que 'ls hi sabia mal qu'aquell bon home volgués fugir d'aquella gruta fullada.

¡Qué n'estava d'espantat el pobret! y de motiu per estarne no n'hi mancava perque en una nit freda del crú Janer no podia passarla de cap manera á l'intemperie.

Pres de greu pesar anava caminant al etzar, entrebancantse á cada pas y ajaguentse tot sovint per posarse á resguart d'aquelles ventades y sortir d'aquells barranchs.

Una petita claror d'un llum li feu entreveurer una gran esperansa.

Veurer aquella débil claror allá lluny entre dues singleres en una nit tan fosca y tan feréstega, li feu més alegría que no veurer ab tot son brill l'astre del dia després de una nuvolada.

El vent cridant desafortadament, les alsines y faigs pegantlo ab son ramatje, pogueren privar al pobre captayre de sortir d'alli bona estona, mes ab l'ardor qu'infundeix l'esperansa sorti, encara que á duras penas, encaminant sos passos vers la claror ovirada.

De sopte, al trovarse ben orientat, esperimentá una sensació de desespero.

Recòlsat en un corpulent faig meditava melangiós mentres son esperit anava decayguent.

Ja ho veig deya, aquell llum es de Clotsasmolas, per arribarhi tinch d'escalar el Mont major, atravessar barranchs, enflarme per les cingleres y pèrdrem per les brostes. Molts no'n sortirian de dies, ¿cóm ho podré fer jo, Deu meu, ab una nit tan fosca y ab unes ventades que fins fan rodolar las ròques cap al torrent!

Quina situació tan trista, capassa, per cert, d'esglayar al més valent y seré.

Tot cavilós s'anava dirigint cap á la casa abont havia vist el llum, per si en la pahissa trovaria aculliment.

Mol á poch á poch anava escalant aquella gegantina montanya, plena d'avenchs y feréstegues cingleres.

Aquí queya, allá s'alsava tantost el vent ab més furia que may l'empenya.

Palpant á cada costat del cami, com un cego ab un bastonet, passava per un corriol de cabres que hi havia envers mitja montanya.

II

Aquí's desvanesqué tota sa esperansa.

La claror d'aquell llumet qu'era sa guia, s'apagá y no s'encengué més.

El desespero més espantós acudi vers ell, al moment en que una ven-

tada més forta que cap altre, l'feu caure y tomballar rostos avall.

Y ell ab el suhor de l'agonia y ab crits esgarrifosos qu'ofegava l'vent, caygué empès per l'huracá á baix d'una malesa invisible en aquella nit de negror.

III

Dejús d'una gran cinglera abont fá son niu l'áliga, y sols hi habitan les aus de rapinya, trovaren, al cap d'alguns dies, mort l'infelis captayre. En son cadavre s'hi descobria l'horrorós desespero del que mor ben sol, sens amparo de ningú, en una nit de tempesta, deixant veurer en son inanimat cos la lluyta horrible que en tant deplorable situació hagué de sostenir, ab l'element desencadenat, dejús d'un rocám, en un clot que fins de dies espahordeix, ab la foscor d'una nit molt negra, tan negra com son desconsol, com la seva agonía...

Si al menos la mateixa ventada que precipitá l'cos del captayre per la cinglera, hagués servit pera enlayrar son esperit á les regions celestials, reservades especialment pels que'n aquesta vida han sabut pendre ab resignació els sofriments crudels á que's vehuen obligats á soportar, els mancats de recursos en aquesta lluyta per l'existencia!

Lluís Torras

EXPOSICIÓ DE BELLES ARTS E INDUSTRIES ARTSTIQUES.

Son en gran abundancia y de verader valor les firmes d'expositors que en la secretaría de la Exposició se van rebèn, podentse assegurar d'es d'are que será una magnífica representació de l'Art

La setmana en que aném á entrar serà ja de febrosa activitat en el local de l' exposició la que no parará fins á sa inauguració.

Dilluns prop passat, una nombrosa comissió del ajuntament presidida pel Sr. Alcalde, estigué á visitar els locals de l' Exposició hont l' esperava la Junta Organisadera de la mateixa ab son president, qui doná á aquella, sobre l' terreny, noticia detallada dels projectes que s' estan desenrotllant.

Molt complascuda se manifestá dita comissió de la capacitat y condicions dels referits locals, bona impresió que quedá reflectada en la sessió següent que celebrá l' capítol municipal, en que després que l' Alcalde doná detallades notícies de sa visita, se prengué per unanimitat l' acort de reysterar á la Junta de la Exposició tot son apoyo y valiment pera contribuir al major éxit de la mateixa.

De moment se acordá també practicar algunes millores en les vies immediates al local del concurs.

Llegim en varis periódichs de Barcelona.

«A judicar per les obres presentades fins á la fetxa en lo Palau de Belles Arts, serà important y concorreguda l' Exposició que tindrà lloch á Olot desde l' 15 d' Agost al 15 de Setembre vinent, puig hi figurarán en la mateixa notables obres dels artistes senyors Masriera, Pellicer, Urgell, Mas y Fontdevila, Riera, Graner, Llimona, Baixeras, Roig y Soler, Brull, Marqués, Tolosa, Pinós Mirabent y molts altres quines obres serán presentades avans d' acabar el plasso d' admisió, fixat pera l' dia darrer d' aquest mes.»

SECCIÓ COMARCAL.

CAMPRODÓN.

25 de Juliol.

Encara que no oficialment el dissapte dia 21 s' inaugurarà la linea telefónica ab Ripoll.

Mentres esperém que la Direcció general dongui el permís tindran de reexpedirse els telefonemas á Ripoll.

El primer telefonema que despatxá la nova linea fou dirigit al Doctor Bartomeu Robert y diu aixis:

«Camprodón, 9 mati.—Doctor Robert.—Barcelona.—Magnífich senyor, aquesta Corporació convensuda que interpreta genuïnament desitjos dels seus representans, se complau participar á Vd. que ab el present despatx s' inaugurarà la linea telefónica que uneix aquesta vila ab Ripoll.

Suposades dificultats detentavan aspiracions constants ja l' cap de vall d' un dels seus més grants desitjos recorda agrahida, que la valiosa y grossa cooperació de vosté es deutora del important servey establert.

Acabada aquesta obra li reysteran una vegada més el testimoni de la seva més alta y distingida consideració.—L' ajuntament.»

Una vegada cursat aquest telefonema, l' ajuntament feu fer un pregó donant les gracies á tots aquells que directe ó indirectament han contribuït al establiment de tant important mellora y notificant al mateix temps que per tal motiu es ballarian sardanes desde les vuyt hasta les dotse á la plassa del Prat.

Una de les sardanes fou dedicada á n' el personal de l' Administració de correus y telégrafos de Ripoll per medi del teléfono, els que telefonaren donant gracies y dient que l' audició era perfecta.

La setmana passada, no se per quin motiu no s' va rebrer en aquesta vila cap número de SANCH NOVA.

Les sardanes que tots els anys en aquesta temporada es ballan á l' hermós passeig de la Font Nova, á la sortida de missa d' onse de cada festa, es vehuen com sempre molt concorregudes.

La calor es extraordinaria y per aquesta causa hi ha molt aixut, del que s' en pot sentir molt la cullita de tardanies si no plou aviat

El corresponsal.

RIPOLL

26 de Juliol

Com en els demés anys en aquesta temporada que són tant les famílies que surten cap a Camprodón, Cerdanya, Ribas, Nurià y demés encontrades pirèniques, se nota en aquesta població molt moviment de forasters, de pas als esmentats puègts. Ahont més s' en veuen es en nostre famós Monastir, visitat del matí al vespre per nombroses colles de persones, moltes de les quals venen expressa nent per aquest objecte y de tots el indrets de Catalunya. Ultimament hi havem vist al Il·lustríssim Bisbe de Tonkin, Fra Anton Colomer, fill de Vich y al Vicari general de Palma, Doctor Alcober.

Està acabant-se la sega del blat, resultant una cullita bastant bona. Les tardanies, després de la pluja que caygué diumenge, presenten molt bon aspecte.

En els tres teatres, dignemho aixís, que funcionan al present dos ó tres dies per setmana, no s' hi representa més que *gènero chico*, inclós el del Casino ahont sembla que deuria haberhi elements suticients pera presentar coses de més gust. Y com are no tenim altres diversions, creyém fora molt del cas que l' Ajuntament fos tocar sardanas al paséig, al menos en dies festius, com s' ha fet altres vegades.

La temperatura màxima a pujat aquestos dies a 32 grans centigrados sombra.

El corresposal.

BESALÚ.

27 de Juliol.

En aquesta comarca s' fa cada dia més deplorabile la seva situació, á causa de la gran secada y sol que cau continuament, donchs la major part dels blatdemoros son ja sechs y morts, no tinguent salvació encare que ploqui; aixís com també s' fa tart é inútil el poguer sembrar les tardanies com son els mills, fajol y altres grans. No hi ha més, se esperaba poguer passar un bon any, dels que temps há no n' habia passat cap de tan ben preparat com aquest, no tinguén altre remey que seguir la mateixa corrent.

La cullita del vi, promet ser abundantíssima. Respecte la del oli, si be les oliveres presenten un bonich aspecte, portan molt poch fruyt, sobre tot les que se'n havian carregat molt en la cullita passada.

Hem tingut l' honor de veurer arribar en aquesta vila algunes famílies que venen á passar aquesta temporada de histiu, les que si la major part venien els altres anys, també n' ha vingut alguna de forastera, á les quals els hi desirjém una bona y felissa estada.

El corresposal.

CRONICA LOCAL.

El cos de redacció y col·laboració de SACH NOVA que publicarem en nostre primer número acaba de ser augmentat ab les distingides personalitats del Dr. D. Eugeni Aulet y Soler, presbítre, catedràtic de Historia Natural del Institut provincial de Huesca y don Vicens Pagés, de Castellfullit.

Del primer publicarem en el pròxim número un breu estudi de les noves reformes d' ensenyansa del Ministre de Foment Sr. Garcia Alix.

Altra vegada 'ls *pitos* dels serenos y cornetes de bombers, diumenge passat á la nit, posaren en alarma á la població, perque se calava foch en lá fàbrica de don Baldiri Descals. Afortunadament no fou molta la importancia del incendi, ja que sols se cremaren unes bales de borres que hi havia en la terrassa.

Molta gent acudi al lloch del incendi, no faltanhi les autoritats principals.

Dimecres van celebrarse á l' Hospital d' aquesta vila les festes en obsequi á son patró Sant Jaume. A les funcions religioeses hi acudi numerosa concurrencia.

La Secció recreativa del *Centro de Católicos* posá en escena á la vetlla, de Sant Jaume, les següents obres humoristiques: «Cabories», «Lo Castell del Escorsó», y s' estrená «Vint mil duros» arreglada pel jove aficionat

d' aquella Secció en Pere Marguí Figueras.

La concurrència en sorti satisfeta com de costum.

Ha arribat en aquesta vila, junt ab la seva familia, pera passari la temporada d' estiu nostre estimat amic don Joan Llimona.

Son molts els subscriptors y corresponents d' aquesta comarca qu' es queixen que no arriban tots els números de nostre Revista á sas mans, per mes que duguin el seu corresponent franqueix, lo que trasladem á qui estigui encarregat de la bona marxa del servey de correus, perquè ens estranya moltíssim que no arribin á sos destinataris els paquets que se 'ls hi envian cada setmana.

L' acreditat fabricant de eixa vila don Baldiri Descals ens demana ab verdadera insistència que desde les columnes de nostre Setmanari fem públics sos sentiments de gratitud á totes aquelles persones que ab tan bone voluntat y promptitud varen acudir á apagar al foc que havia comensat á calarse en unes saques de borra que tenia amontonades en el terrat de la casa y que per desgracia podia pendrer gran increment á no ser la activitat del benemérit cos de bombers de nostra vila y la sollicitud de nostres digníssimes autoritats civil y militar y demés persones que per ser tan nombroses no podem detallar particularment; á tots els quals dona les més expressives afectuoses y corals gracies.

Dimars passat tingué lloch en el *Círculo Olotense* el segon Concert pel aplaudit *Quinteto Gerundense*, que tan acertadament dirigeix el senyor Vila.

Executaren be com de costum, els bailables de *La Gioconda*, de Ponchielli. Frágments de *Caballeria Rusticana*, de Mascagni, suite, de *La Verbena de la Paloma*, de Bretón, fantasia de *Lohengrin* de Wagner y *Danse Hongroise*, de Honkins.

En la repartició de premis als col·legials dels PP. Escolapis que tingué lloch dies enrera, el que pronunciá el eloqüent discurs, qu' ens referiam fou el vis-rector Reverent P. Antón Perpinyá.

Sabem que nostre digne Alcalde ab la comissió de Foment, se ocupa pera millorar el servey de la llimpiesa pública.

El Bulletin oficial del dia 29 del present publica la subasta del tros de carretera d' aquesta vila á Banyolas, del que 'ns ocuparem oportunament en un dels números, anteriors, però, avuy millor informats, podem assegurar que la carretera que 's va á obrir dintre de poch se deu á les gestions de nostre digne diputat á Corts l' excel·lentíssim Senyor Marquès de Camps.

NOVES.

Hem rebut un avis de la redacció de *Las Cuatro Barras* fentnos á sapigué que s' ha suspés temporalment la publicació de dit setmanari, per circumstancies excepcionals.

Ho sentim.

Ha mort á la vila del Vendrell l' entusiasta catalanista don Jaume Ramon y Vidales, el que ha omplert de dol á sos numerosos amichs, qu' es casi tota la població del Vendrell.

En Ramon Vidales era un notable escriptor d' escenes de Costums y poe-

ta de notable inspiració, compartit entre la literatura y ses ocupacions de notari, quin càrrech desempenyava en aquella vila, tots els días de sa vida laboriosa que per desgracia s' ha extingit ara.

Deu hagi acullit la seva ànima en la Santa Gloria.

El senyó President de l' Associació regionalista «L' Escut Empuritá de la Bisbal, don Robert Mercader, tracta d' organisar unes classes gratuites de solfa pera joves de 12 á 15 anys ab el bon intent de fementar l' amor á la música popular catalana y apartals de les diversions perjudicials.

Retallém de *La Renaixensa*.

El Reverent Mòssen Tomás d' Aquino Rigualt, en vista de la favorable acullida que ha tingut son devocionari titulat *Lo catalá devot*, ha resolt publicar altres llibres escrits també en nostra llengua ab l' intent de formar una Biblioteca que durá 'l mateix títol que dit devocionari. Els dos primers, que dintre pòchs dies veurán la llum pública, son *La Santa Missa* y *La bona mort*.

Trist es confessarho, però la veritat es que, haventse traduhit la Missa en moltes llengues y dialectes, no s' ha trobat fins ara la versió á la llengua catalana; malgrat ser aquesta una de les més riques del mon.

Apoyat, donchs, en la saludable costum de la Iglesia sobre l' ús de les llengues vulgars en les pregaries dirigides á Deu pel poble cristiá, y guiat, sens dubte, per les exortacions pastorals del nostre Prelat, ha compost el doctor Rigualt aquest segon devocionari intitulat *La Santa Missa*.

Conté dit llibre, que está esmeradament imprés en lletra de gran tamany, tot l' ordre de la Missa, posant costat per costat el text llatí y la traducció catalana, y va precedit d' una explicació dels misteris que 's representan en el Sant Sacrifici y comú.

pera la Confessió y Comunió. Avaloran la obreta varis artístichs grabats que representan els principals misteris de la religió y totes les festivitats del any.

L' altra de dites obres es *La bona mort*, que havém llegit ab molta fruyció per la originalitat d' alguns dels seus tractats, com son *Lo Sant Viátich*, *La Exremaunció*, *La mort del just*, *La mort del pecador*, *La conveniencia de no esperar á ordenar lo testament en la hora de la mort* y alguns altres de molta transcendencia, *Los piadosos afectes pera auxiliar als agonitzants* y *La Missa de difunts* traduhida al catalá, contenint fervoroses oracions per les ànimes del purgatori, resultant tot el devocionari molt apropósit pera assistir als funerals.

Com *La Santa Missa*, va també *La bona mort* adornada ab bastants grabats y está esmeradamene impresa.

Abdues obretes van dedicades als digníssims Prelats de Catalunya, tots els quals les han acceptades ab agrahiment y han concedit indulgencies á sos lectors.

Felicitem de tot cor á nostre benvolgut amich el doctor Rigualt per tan acertat pensamen, puig ab la publicació de les esmentades obres ha omplet un buyt que 's deixava sentir en nostra terra y desitjém que veja recompensats sos sacrificis.

Les recomaném á tots els fidels catalans, que les trobarán en totes les llibrerías católiques de Catalunya al preu d' una pesseta l' exemplar, encuadernades ab elegancia.

—Acaban de presentarse al Ajuntament de Vich, després d' haver passat pels trámits á que obligan les lleys, el projecte y planos d' un nou ferrocarril de gran interés per aquella comarca. Dit ferrocarril sortirá de la estació de Vich pera anar fins al Pasteral d' Amer, unintse en dit lloch ab el d' Olot á Girona.

L' objecte d' aquesta nova línea no es solzament el de unir dues poblacions com Vich y Girona, que fa anys deurían esser unides—y ja es sabut que per aquest fi s' havia emprés la construcció de la

na que aquí 's quedá encallada,—sino, además, facilitar l' explotació dels grans salts d' aygua que quedan al Ter desde Roda fins al Pasteral. Aquestos salts d' aygua representan una forsa de 23.000 cavalls, ab els quals se donaria á la industria d' aquesta comarca un desenrotllo incalculable que aumentaria extraordinariament la seva riquesa.

Apart d' aixó, se donaria comunicació directa y cómoda á païssos que son actualment el més inaccessible de Catalunya per la gran y feréstega escabrositat del territori. Y además de les ventatjes materials que portaria la realisació del projecte, hi ha la de que seria una via de comunicació sumament pintoresca que facilitaria en gran manera als excursionistes la visita d' uns llochs geològicament admirables com d' altres no n' hi ha á Catalunya.

El trajecte que 's fixa en el plan del nou ferrocarril es el següent: surt la via de la estació de Vich y va paralela á la via de Sant Joan fins al sot dels Pardals, desde hon se dirigeix al Mas Reguer y desde allí pren la direcció de la Creu de Roda; de la qual passa apartada uns 200 metres, encaminantse á Llevant fins á trobar el Ter sota de dita població de Roda. El Ter l' atravessa allí ab un pont de cent metres de llum y deu d' alsada, passat el pont, sempre dessota de la població, se 'n va cap á Las Gorgas, salvant la colzada del riu á Salou per medi d' un túnel.

Al arribar á Las Gorgas, sota l' enrunat monastir de Sant Pere de Casserras, agafa la via la vora del Ter que no aban-

donaja fins á morir en el Pasteral. El qui conega 'l país molt facilment se farà càrrech de lo atrevit del projecte, puig el escabrós del territori es superior á tota ponderació. Les obres de fàbrica han d' esser en certs indrets mol empenyades y curioses.

El projecte divideix la via en dos grans trossos: el primer comensa á Vich y acaba devant de Sau y te una extensió de 19,061'36 metres; el segon comensa á Sau y acaba en l' encreuament ab el ferrocarril d' Amer, ab una tirada de 22,533'89 metres. En dit projecte 's fixan provisionalment cinch estacions, puig tan aixó com alguns accidents de la via dependirán durant la execució dels interessos que 's judiqui prudent servir. Aqueixes cinch estacions son la de Vich, ab enllás ab el ferrocarril de San Joan; la de Roda, entre 'l pont y la foradada de Salou; altra á Sau; altra á Susqueda, y altra al Pasteral ab enllás ab el ferrocarril d' Amer.

La via tindrà l' amplada d' un metro, les curves menors no baixan de cent metres de radi y les rasants no passen de 2'50 per cent.

En quan al pressupost, naturalment crescut, y qualsevol que conega 'l territori ho comprendrá, passa poch de vuyt millons de pessetes.

El fill de Vich don Teodor de Mas es qui ha concebut y arrodonit el projecte d' aquesta nova via, estudiantla y perfeccionantla, acudint á les oficines del Estat per fer possible sa realisació.

OLOT.—Imp. de N. Planadévall—1900.

DEFUNCIONS Y NAIXEMENTS

registrats en cixa vila, desde 'l 20 de Juliol al 27 del actual en la

Parroquia de Sant Esteve

Dia	Noms y apellidos	DEFUNCIONS		
		Domicili	Estat	anys
21	Gertrudis Casaponsa Vilá	Hospital	casada	58
23	Ramon Plana Gurt	S. Rafel	viudo	66
25	Pere Ayats Urtet	Roser	casat	58
27	Joaquim Perez	Firal	viudo	87
27	Pere Vila Massanella	Proa	casat	53
	Noys, 1.		Noyes, 3.	
	Noys, 3.		Noyes, 4.	

Total defuncions, 9.—Total naxements, 7.

LO POSITIU

AVÍS AL PUBLICH; En l'acreditat establiment de sastreria de

JOAN BELLAPART

situat en los carrers de Sant Esteve, núm. 9, y Sant Tomàs 5, d'aquesta vila, que en el mateix establiment s'ha rebut un complet y variat assortit de gèneros última novetat pera la estació d'estiu, y que's confeccionan trajos a mida desde'l modich preu de 30 pessetes en avant, competint, d'aquesta manera, en baratura, gust y elegancia, ab les sastreries y basars de robes fetes més econòmichs de Barcelona y altres capitals.

LA GRESHAM

COMPANIA INGLESA DE

Seguros sobre la vida y de Rentas Vitalicias

Fundada en el año 1848

Pólizas indisputables.—Beneficios capitalizados.—Primas muy moderadas.
LA GRESHAM tiene constituido el depósito exigido por las Leyes fiscales vigentes como garantía para sus asegurados en España

Oficinas para Cataluña, Plaza de Cataluña, 9.—BARCELONA.

LA PALATINE

COMPANIA INGLESA DE

seguros contra incendios, explosiones y accidentes

Capital **34.000,000** de pesetas.

Oficinas para Cataluña: Plaza de Cataluña 9.—BARCELONA.

F. TERRADES.—METGE-CIRURGIÀ.

Director del Laboratori de la Clínica del Dr. Fargas de Barcelona.

Antich metge, per oposicions, del Hospital de Santa Creu.

ESPECIALISTA EN MALALTIES DE LA DONA.

Consulta a **GERONA**, tots els **DISSAPTES** de deu a una.

Carrer Cort-Real, núm. 19, pis 2n.

TARGETES POSTALS

per a la propaganda de la

EXPOSICIO REGIONAL OLOTINA.

Se troban de venda en l' "Institut Olotí", en la rellotgeria Ridaura y en la sastreria Mata, á 1 pta. les 25.

GLACIER PERA DECORAR CRISTALLS

y

PAPERS PINTATS PERA HABITACIONS

Carrer Petritxol, n.º 9.—BARCELONA.

Aquesta casa es la que te més varietat en dibuixos y la més econó- mica.

Els paperistes y pintors que desitgin tenir mostruari que passin pel carrer de Roca, n.º 22, botiga.

SANCH NOVA

REVISTA CATALANA MONTANYENCA

SURT ELS DIUMENGES

CONDICIONS DE SUSCRIPCIÓ

Un any.	5'00	Pessetes.
Semestre.	2'50	"

per a anuncis y demás, dirigirse á la

IMPREMPTA DE N. PLANADEVALL

Sant Esteve, 29.